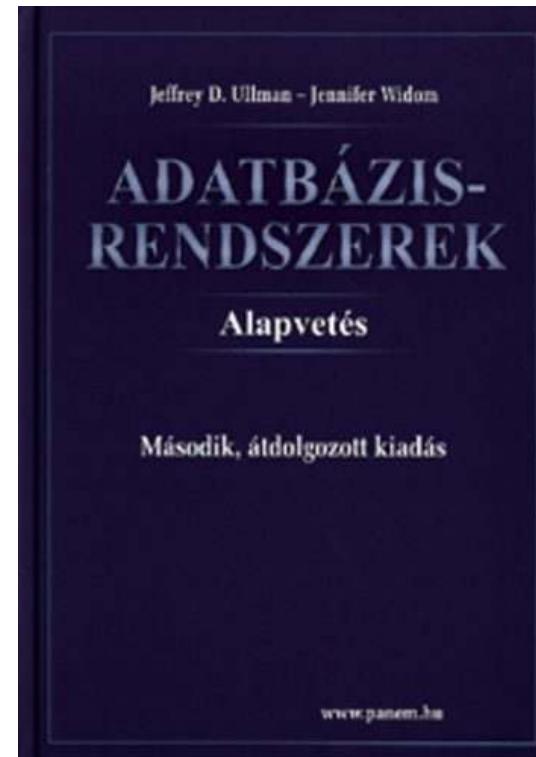

Bevezetés: Relációs adatmodell

Tankönyv: Ullman-Widom:
Adatbázisrendszerek Alapvetés
Második, átdolgozott kiadás,
Panem, 2009

- 9.3. Az SQL és a befogadó nyelv közötti felület (sormutatók)
- 9.4. SQL/PSM Sémában tárolt eljárások

SQL programnyelvi környezetben

- Milyen problémák merülnek fel, amikor egy alkalmazás részeként, programban használjuk az SQL utasításokat?
 - 1.) **Osztott változók használata:** közös változók a nyelv és az SQL utasítás között (ott használható SQL utasításban, ahol kifejezés használható).
 - 2.) **A típuseltérés problémája:** Az SQL magját a relációs adatmodell képezi. Tábla – gyűjtemény, sorok multihalmaza, mint adattípus nem fordul elő a magasszintű nyelvekben. A lekérdezés eredménye hogyan használható fel? Megoldás: kurzorral, az eredmény soronkénti bejárása.

Háromféle programozási megközelítés

- 1.) **SQL kiterjesztése procedurális eszközökkel**, az adatbázis séma részeként tárolt kódrészekkel, tárolt modulokkal (pl. **PSM** = Persistent Stored Modules, Oracle **PL/SQL**).
- 2.) **Beágyazott SQL** (sajátos előzetes beágyazás EXEC SQL. - Előfordító alakítja át a befogadó gázdanyelvre/host language, pl. C)
- 3.) **Hívásszintű felület**: hagyományos nyelvben programozunk, függvénykönyvtárat használunk az adatbázishoz való hozzáféréshez (pl. CLI = call-level interface, JDBC, PHP/DB)

PSM – Persistent Stored Procedures

- SQL/PSM is a part of the latest revision to the SQL standard, called SQL:2003
- PSM, or “*persistent stored modules*,” allows us to store procedures as database schema elements.
- PSM = a mixture of conventional statements (if, while, etc.) and SQL statements.
- Lets us do things we cannot do in SQL alone.
- Each commercial DBMS offers its own extension of PSM, e.g. Oracle: PL/SQL (see, in practice)

PSM tárolt eljárások

- Tárolt eljárások (SQL objektumok)

CREATE PROCEDURE eljárás-név (

paraméter-lista)

[DECLARE ... deklarációk]

BEGIN

az eljárás utasításai;

END;

- Paraméter lista (tárolt eljárásban)

[IN | OUT | INOUT] paraméternév értéktípus

PSM eljárások paraméterei

- Mód – Név – Típus hármás
- The parameters of a PSM procedure:
Unlike the usual name-type, PSM uses mode-name-type triples, where the *mode* can be:
 - IN = procedure uses value, does not change value.
 - OUT = procedure changes, does not use.
 - INOUT = both.

PSM tárolt függvények

- Tárolt függvények

```
CREATE FUNCTION függvény-név (  
    paraméter-lista) RETURNS értéktípus  
[DECLARE ... deklarációk]
```

```
BEGIN
```

```
    utasítások ...
```

```
END;
```

- Függvények paraméterei:

- may only be of mode **IN**
(PSM forbids side-effects in functions)

Example: Stored Procedure

- Let's write a procedure that takes two arguments b and p , and adds a tuple to **Sells(bar, beer, price)** that has bar = 'Joe''s Bar', beer = b , and price = p .
 - Used by Joe to add to his menu more easily.

```
CREATE PROCEDURE JoeMenu (
    IN b CHAR(20),
    IN p REAL
)
INSERT INTO Sells
VALUES ('Joe''s Bar', b, p);
```

Parameters are both
read-only, not changed

The body
a single insertion

Legfontosabb utasítások --- 1

1. Eljáráshívás: The call statement

```
CALL <procedure name>(<argument  
list>);
```

Use SQL/PSM statement CALL, with the name of the desired procedure and arguments.

■ Example:

```
CALL JoeMenu ('Moosedrool' , 5.00);
```

Legfontosabb utasítások --- 2

2. The return statement

Függvényhívás: Functions used in SQL expressions wherever a value of their return type is appropriate.

RETURN <expression> sets the return value of a function.

- ❑ Unlike C, etc., RETURN *does not* terminate function execution.

3. Változók deklarálása

DECLARE <name> <type>
used to declare local variables.

Legfontosabb utasítások --- 3

4. Értékadás - Assignment statements

SET <variable> = <expression>;

- Example: SET b = 'Bud' ;

5. Statement group

BEGIN . . . END for groups of statements.

- Separate statements by semicolons.

6. Statement labels

- give a statement a label by prefixing a name and a colon.

7. SQL utasítások

- DELETE, UPDATE, INSERT, MERGE

- (csak SELECT nem, azt később nézzük)

IF Statements

- Simplest form:
IF <condition> THEN
<statements(s)>
END IF;
- Add ELSE <statement(s)> if desired, as
IF . . . THEN . . . ELSE . . . END IF;
- Add additional cases by ELSEIF <statements(s)>:
IF . . . THEN . . . ELSEIF . . . THEN . . .
ELSEIF . . . THEN . . . ELSE . . . END IF;

Example: IF

- Let's rate bars by how many customers they have, based on **Frequents(drinker,bar)**.
 - <100 customers: 'unpopular'.
 - 100-199 customers: 'average'.
 - ≥ 200 customers: 'popular'.
- Function **Rate(b)** rates bar b.

Example: IF (continued)

```
CREATE FUNCTION Rate (IN b CHAR(20) )
    RETURNS CHAR(10)
    DECLARE cust INTEGER;
BEGIN
    SET cust = (SELECT COUNT(*)
                FROM Frequent WHERE bar = b);
    IF cust < 100 THEN RETURN 'unpopular'
    ELSEIF cust < 200 THEN RETURN 'average'
    ELSE RETURN 'popular'
END IF;
END;
```

-- Number of
-- customers of
-- bar b

-- Return occurs here,
-- not at one of the RETURN --
statements

-- Nested
-- IF statement

Ciklusok

- Basic form:

<loop label>: LOOP <statements>
END LOOP;

- Exit from a loop by:

LEAVE <loop label>

Example: Exiting a Loop

címke: LOOP

...

LEAVE címke;

...

END LOOP;

Other Loop Forms

- WHILE <condition>
DO <statements>
END WHILE;

 - REPEAT <statements>
UNTIL <condition>
END REPEAT;
-

Lekérdezések használata a PSM-ben

- Általában SELECT-FROM-WHERE lekérdezést nem lehet használni a PSM-ben, hanem
- SELECT eredményének használata:
 1. SELECT eredménye egy **skalárértékkel** tér vissza, **elemi kifejezésként** használhatjuk.
 2. SELECT **egyetlen sorral** tér vissza
SELECT e1, ..., en INTO vált1, ... váltn ...

Végrehajtásnál visszatérő üzenet SQL STATE változóban férhetünk hozzá
 3. SELECT eredménye **több sorból álló tábla**, akkor az eredményt soronként bejárhatóvá tesszük, **kurzor** használatával.

1. Example: Assignment/Query

- Using local variable p and **Sells(bar, beer, price)**, we can get the price Joe charges for Bud by:

```
SET p = (SELECT price FROM Sells  
WHERE bar = 'Joe''s Bar' AND  
beer = 'Bud') ;
```

2. SELECT . . . INTO

- Another way to get the value of a query that returns one tuple is by placing **INTO <variable>** after the **SELECT** clause.
- **Example:**

```
SELECT price INTO p FROM Sells  
WHERE bar = 'Joe''s Bar' AND  
beer = 'Bud';
```

3. Cursors

- Ha a SELECT eredménye több sorral tér vissza, akkor valamilyen ciklussal járjuk be az eredmény sorait
- A *cursor* is essentially a tuple-variable that ranges over all tuples in the result of some query.
- Declare a cursor c by:

DECLARE sormutató **CURSOR**
FOR (lekérdezés);

Opening and Closing Cursors

- To use cursor *c*, we must issue the command:

OPEN sormutató;

- Hatására a rendszer a lekérdezést kiértékeli és hozzáférhető lesz a lekérdezés eredménye, ehhez a bejáráshoz egy ciklust kell indítani, és a sormutató az eredmény első sorára mutat
 - (ezt a ciklust lásd a következő oldalon)
- When finished with *c*, issue command:

CLOSE sormutató;

Fetching Tuples From a Cursor

I: LOOP

- To get the next tuple from cursor c, issue command:

FETCH FROM sormutató INTO v1, ...,vn;

- The v's are a list of variables, one for each component of the tuples referred to by c.
- c is moved automatically to the next tuple.

IF „ellenőrzés: kaptunk-e új sort?”

THEN LEAVE I

END IF;

ENDLOOP;

Breaking Cursor Loops

- The usual way to use a cursor is to create a loop with a **FETCH** statement, and do something with each tuple fetched.
- A tricky point is how we get out of the loop when the cursor has no more tuples to deliver.
- Each SQL operation returns a *status*, which is a 5-digit character string.
 - For example, 00000 = “Everything OK,” and 02000 = “Failed to find a tuple.”
- In PSM, we can get the value of the status in a variable called **SQLSTATE**.

Breaking Cursor Loops

- We may declare a *condition*, which is a boolean variable that is true if and only if SQLSTATE has a particular value.
- **Example:** We can declare condition NotFound to represent 02000 by:

```
DECLARE NotFound CONDITION FOR  
SQLSTATE '02000';
```

```
DECLARE <name> CONDITION FOR  
SQLSTATE <value>;
```

Breaking Cursor Loops

- The structure of a cursor loop is thus:

```
cursorLoop: LOOP
```

```
...
```

```
    FETCH c INTO ... ;
```

```
    IF NotFound THEN LEAVE cursorLoop;
```

```
    END IF;
```

```
...
```

```
END LOOP;
```

Example: Cursor

- Let's write a procedure that examines **Sells(bar, beer, price)**, and raises by \$1 the price of all beers at Joe's Bar that are under \$3.
 - Yes, we could write this as a simple UPDATE, but the details are instructive anyway.

The Needed Declarations

```
CREATE PROCEDURE JoeGouge( )  
    DECLARE theBeer CHAR(20); ← -- Used to hold  
    DECLARE thePrice REAL;   -- beer-price pairs  
    DECLARE NotFound CONDITION FOR  
        SQLSTATE '02000';    -- when fetching  
    DECLARE c CURSOR FOR      -- through cursor c  
        (SELECT beer, price FROM Sells  
         WHERE bar = 'Joe''s Bar');
```

-- Returns Joe's menu

The Procedure Body

BEGIN

OPEN c;

menuLoop: LOOP

 FETCH c INTO theBeer, thePrice;

IF NotFound THEN LEAVE menuLoop END IF;

IF thePrice < 3.00 THEN

 UPDATE Sells SET price = thePrice + 1.00

 WHERE bar = 'Joe''s Bar' AND beer = theBeer;

END IF;

END LOOP;

CLOSE c;

END;

Check if the recent
FETCH failed to
get a tuple

If Joe charges less than \$3 for
the beer, raise its price at
Joe's Bar by \$1.

PSM kivételek

- Az SQL-rendszer a hibákat egy ötjegyű SQLSTATE nevű karakterlánc beállításával jelzi, például '02000' jelzi, hogy nem talált sort.
 - Kivételek kezelése, kivételek nem feltétlen hiba, hanem a normálistól való eltérés kezelése
 - `DECLARE <hova menjen>`
`HANDLER FOR <feltétel lista>`
`<utasítás>`
 - `<hova menjen>` lehetőségek:
`CONTINUE, EXIT, UNDO`
- Tankönyv 9.16 példa (9.18 ábra)

PL/SQL

- Oracle uses a variant of SQL/PSM which it calls PL/SQL.
 - PL/SQL not only allows you to create and store procedures or functions, but it can be run from the *generic query interface* (sqlplus), like any SQL statement.
 - Triggers are a part of PL/SQL.
-

Trigger Differences

- Compared with SQL standard triggers, Oracle has the following differences:
 1. Action is a PL/SQL statement.
 2. New/old tuples referenced automatically.
 3. Strong constraints on trigger actions designed to make certain you can't fire off an infinite sequence of triggers.
-

SQLPlus

- In addition to stored procedures, one can write a PL/SQL statement that looks like the body of a procedure, but is executed once, like any SQL statement typed to the generic interface.
 - Oracle calls the generic interface “sqlplus.”
 - PL/SQL is really the “plus.”

Form of PL/SQL Statements

DECLARE

 <declarations>

BEGIN

 <statements>

END;

.

run

- The DECLARE section is optional.
-

Form of PL/SQL Procedure

CREATE OR REPLACE PROCEDURE

<name> (<arguments>) AS

Notice AS
needed here

<optional declarations>

BEGIN

<PL/SQL statements>

END;

·
run

Needed to store
procedure in database;
does not really run it.

PL/SQL Declarations és Assignments

- The word DECLARE does not appear in front of each local declaration.
 - Just use the variable name and its type.
- There is no word SET in assignments, and := is used in place of =.
 - Example: x := y;

PL/SQL Procedure Parameters

- There are several differences in the forms of PL/SQL argument or local-variable declarations, compared with the SQL/PSM standard:
 1. Order is name-mode-type, not mode-name-type.
 2. INOUT is replaced by IN OUT in PL/SQL.
 3. Several new types.
-

PL/SQL Types

- In addition to the SQL types, NUMBER can be used to mean INT or REAL, as appropriate.
- You can refer to the type of attribute x of relation R by $R.x\%TYPE$.
 - Useful to avoid type mismatches.
 - Also, $R\%ROWTYPE$ is a tuple whose components have the types of R 's attributes.

Example:JoeMenu

- Recall the procedure **JoeMenu(b,p)** that adds beer b at price p to the beers sold by Joe (in relation Sells).
- Here is the PL/SQL version.

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE JoeMenu (
    b IN Sells.beer%TYPE,
    p IN Sells.price%TYPE
) AS
BEGIN
    INSERT INTO Sells
    VALUES ('Joe''s Bar', b, p);
END;
run
```

PL/SQL Branching Statements

- Like IF ... in SQL/PSM, but:
- Use ELSIF in place of ELSEIF.
- Viz.: IF ... THEN ... ELSIF ... THEN ...
ELSIF ... THEN ... ELSE ... END IF;

PL/SQL Loops

- LOOP ... END LOOP as in SQL/PSM.
 - Instead of LEAVE ... , PL/SQL uses
 EXIT WHEN <condition>
 - And when the condition is that cursor c has
 found no tuple, we can write c%NOTFOUND
 as the condition.
-

PL/SQL Cursors

- The form of a PL/SQL cursor declaration is:
CURSOR <name> IS <query>;
- To fetch from cursor c, say:
FETCH c INTO <variable(s)>;

Example: JoeGouge() in PL/SQL

- Recall **JoeGouge()** sends a cursor through the Joe's-Bar portion of Sells, and raises by \$1 the price of each beer Joe's Bar sells, if that price was initially under \$3.

Example: JoeGouge() Declarations

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE
    JoeGouge() AS
        theBeer Sells.beer%TYPE;
        thePrice Sells.price%TYPE;
        CURSOR c IS
            SELECT beer, price FROM Sells
            WHERE bar = 'Joe''s Bar';
```

Example: JoeGouge() Body

```
BEGIN
    OPEN c;
    LOOP
        FETCH c INTO theBeer, thePrice;
        EXIT WHEN c%NOTFOUND;           ← How PL/SQL
        IF thePrice < 3.00 THEN          breaks a cursor
            UPDATE Sells SET price = thePrice + 1.00;
            WHERE bar = 'Joe''s Bar' AND beer = theBeer;
        END IF;
    END LOOP;
    CLOSE c;
END;
```

Note this is a SET clause
in an UPDATE, not an assignment.
PL/SQL uses := for assignments.

PL/SQL uses := for assignments.

Tuple-Valued Variables

- PL/SQL allows a variable x to have a tuple type.
- $x R\%ROWTYPE$ gives x the type of R 's tuples.
- R could be either a relation or a cursor.
- $x.a$ gives the value of the component for attribute a in the tuple x .

Example: Tuple Type

- Repeat of JoeGouge() declarations with variable *bp* of type beer-price pairs.

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE
    JoeGouge () AS
CURSOR c IS
SELECT beer, price FROM Sells
WHERE bar = 'Joe''s Bar';
bp c%ROWTYPE;
```

JoeGouge() Body Using *bp*

```
BEGIN
    OPEN c;
    LOOP
        FETCH c INTO bp;
        EXIT WHEN c%NOTFOUND;
        IF bp.price < 3.00 THEN
            UPDATE Sells SET price = bp.price + 1.00
            WHERE bar = 'Joe''s Bar' AND beer =bp.beer;
        END IF;
    END LOOP;
    CLOSE c;
END;
```

Components of *bp* are obtained with a dot and the attribute name